

हरियाणा विद्यालय शिक्षा बोर्ड

पाठ्यक्रमस्य संरचना

श्रेणी: - दशमी

विषय: - संस्कृतम्

कोड: -

क्रम-संख्या	आकलनबिन्दवः	अङ्काः		
1.	खण्डः 'क' अपठितावबोधनम् • अपठितं गद्यांशं पठित्वा प्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन लिखत	5		
2.	खण्डः 'ख' रचनात्मक-कार्यम् • यथानिर्दिष्टप्रार्थनापत्रं पठित्वा मञ्जूषायां प्रदत्तशब्दैः उचितरिक्तस्थानानि पूरयत • यथानिर्दिष्टचित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां प्रदत्तशब्दैः उचितरिक्तस्थानानि पूरयत	5 5		
3.	खण्डः 'ग' पठित-अवबोधनम् (पाठ्यपुस्तकम्)			
	पाठसंख्या	पाठानां नामानि	आकलनबिन्दवः	
	1.	शुचिपर्यावरणम्	• गद्यांशस्य हिन्दीभाषया सप्रसङ्ग-सरलार्थम्	5
	2.	बुद्धिर्बलवती सदा	• श्लोकस्य हिन्दीभाषया सप्रसङ्ग-सरलार्थम्	5
	3.	शिशुलालनम्	• सूक्तेः भावार्थं लिखत	
	4.	जननी तुल्यवत्सला	अथवा श्लोकस्य अन्वयं मञ्जूषातः उचितपदे चित्वा पूरयत	2
	5.	सुभाषितानि	• गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन लिखत	2
	6.	सौहार्दं प्रकृतेः शोभा	• श्लोकं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन लिखत	2
	7.	विचित्रः साक्षी	• रेखाङ्कित/स्थूलपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणम्	2
	8.	सूक्तयः	• प्रश्नपत्रे लिखितश्लोकान् विहाय पाठ्यपुस्तकाद् एकं कण्ठस्थश्लोकं संस्कृतभाषया लिखत	3
	9.	भूकम्पविभीषिका		3
	10.	अन्योक्तयः		3
4.	खण्डः - 'घ' अनुप्रयुक्त-व्याकरणम् • सन्धेः कारकस्य समासस्य च परिभाषाम् उदाहरणसहितं हिन्दीभाषया लिखत • शब्दरूपाणि (मासिकपाठ्यक्रमे निर्दिष्टशब्दरूपेभ्यः) • धातुरूपाणि (मासिकपाठ्यक्रमे निर्दिष्टधातुरूपेभ्यः) • उपसर्गाः (पाठाधारित-अभ्यासात्) • अव्ययपदानि (पाठाधारित-अभ्यासात्) • उपपद-विभक्तयः (पाठाधारित-अभ्यासात्)	6 3 3 3 2 2		
5.	खण्डः - 'ङ' बहुविकल्पीयाः प्रश्नाः • पाठाधारित-अभ्यासात् - सन्धिः/ सन्धिच्छेदः, समासः/ विग्रहः, प्रत्ययः संयोगः वियोगश्च, पर्यायपदम्, विलोमपदम्, विशेषण-विशेष्यपदम् • संख्या (संस्कृत-भाषायाम्), घटिकां दृष्ट्वा समयस्य लेखनम्	24		
		योगः	80	
		आन्तरिक-मूल्याङ्कनम्	20	
		सम्पूर्णाङ्काः	100	

प्रश्नपत्रस्य प्रारूपम्

श्रेणी: - दशमी

विषय: - संस्कृतम्

कोड: -

काल: - त्रयः होराः

दक्षता:	अङ्काः	प्रतिशत
ज्ञानम् (Knowledge)	24	30%
अवबोधनम् (Understanding)	16	20%
अनुप्रयोगः (Application)	15	20%
कौशलम् (Skill)	25	30%
कुल	80	100%

प्रश्नानां प्रकारः	अङ्काः	संख्या	विवरणम्	पूर्णाङ्काः
वस्तुनिष्ठप्रश्नाः	1	1	24 बहुविकल्पीयप्रश्नाः	24
अतिलघूत्तरात्मकप्रश्नाः	2	8	सर्वेषु प्रश्नेषु आन्तरिकविकल्पः अनिवार्यतया प्रदत्तः भविष्यति पठित-श्लोकाधारिताः प्रश्नाः पठित-गद्यांशाधारिताः प्रश्नाः अव्ययलेखनम्, उपपद-विभक्तयः सूक्तेः भावार्थः अथवा अन्वयः सन्धेः समासस्य कारकस्य च एकैकः प्रश्नः	16
लघूत्तरात्मकप्रश्नाः	3	5	सर्वेषु प्रश्नेषु आन्तरिकविकल्पः अनिवार्यतया प्रदत्तः भविष्यति उपसर्गाः, प्रश्ननिर्माणम् शब्दरूपाणि, धातुरूपाणि कण्ठस्थश्लोकलेखनम्	15
दीर्घ-उत्तरात्मकप्रश्नाः	5	5	सर्वेषु प्रश्नेषु आन्तरिकविकल्पः अनिवार्यतया प्रदत्तः भविष्यति गद्यांशस्य सप्रसङ्गव्याख्या श्लोकस्य सप्रसङ्गव्याख्या अपठितगद्यांशात् प्रश्नाः चित्रवर्णनम्, पत्रलेखनम्	25
कुल		19		80